

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ

**міжнародної науково-практичної конференції
молодих учених**

**«Проблеми та перспективи
забезпечення цивільного захисту»**

Черкаси – 2025

Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту: матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих учених. Черкаси: НУЦЗУ, 2025. 464 с. Українською та англійською.

Включено матеріали, які доповідались на міжнародній науково-практичній конференції молодих учених на базі Національного університету цивільного захисту України.

Розглядаються аспекти вдосконалення цивільного захисту держави.

Матеріали розраховані на інженерно-технічних працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій, науково-педагогічний склад, ад'юнктів, слухачів, студентів та курсантів закладів вищої освіти України та інших країн світу.

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

ТОЛОК

Ігор

Ректор Національного університету цивільного захисту України, кандидат педагогічних наук, доцент, лауреат Державної премії України в галузі освіти, Заслужений працівник освіти України

Заступник голови:

ДОМБРОВСЬКА

Світлана

В.о. проректора з наукової роботи Національного університету цивільного захисту України, доктор наук з державного управління, професор, Заслужений працівник освіти України

Члени оргкомітету:

DIMITAR

Georgiev Velev

Director Scientific Research Center for Disaster Risk Reduction University of national and world economy (Sofia) Professor, Doctor

САЄНКО

Сергій

начальник відділу технологій ізоляції радіоактивних відходів «Харківського фізико-технічного інституту НАН України», доктор технічних наук, старший науковий співробітник

КРОНІН

Майкл

професор департаменту соціальної роботи університету Монмута, міжнародний інструктор з надання психологічної допомоги у надзвичайних ситуаціях Американського Червоного Хреста, Нью-Йорк, США

МАНДИЧ

Олександра

голова ради молодих вчених при Харківській обласній державній адміністрації, доктор економічних наук, професор

СИЛОВС

Марек Гунарович

заступник директора Коледжу пожежної безпеки та цивільного захисту Латвії, Республіка Латвія

ДАДАШОВ

Ільгар

Фірдосі огли

доктор технічних наук, доцент, Академія МНС Азербайджанської Республіки, Азербайджанська Республіка

TIKHONENKOV

Igor

Department of Chemistry, Ben-Gurion University of Negev, Beer-Sheva, Ph.D. on physics&mathematics, Israel

ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ОПЕРАТИВНО-РЯТУВАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ

Зайченко О.Д., студент, НУЦЗ України
НК – Поліванов О.Г., старший викладач, НУЦЗ України

Організація управління діяльністю оперативно-рятувальних підрозділів цивільного захисту України регламентується рядом нормативно-правових актів, зокрема Кодексом цивільного захисту України, Положенням про Оперативно-рятувальну службу цивільного захисту (затверджене наказом МВС від 03 липня 2014 року № 631) та Статутом дій у надзвичайних ситуаціях (затвердженими наказом МВС від 10 липня 2018 р. за № 801/32253).

1. Нормативно-правова база управління: Основою для діяльності оперативно-рятувальних підрозділів є: Кодекс цивільного захисту України, який визначає загальні принципи державної політики у сфері цивільного захисту, права та обов'язки громадян і органів влади щодо забезпечення безпеки. Положення про Оперативно-рятувальну службу цивільного захисту регламентує структуру, завдання, права та обов'язки підрозділів рятувальної служби. Статут дій у надзвичайних ситуаціях та Статут дій під час гасіння пожеж визначають порядок дій органів управління та підрозділів під час ліквідації надзвичайних ситуацій та пожеж.

2. Структура управління оперативно-рятувальними підрозділами: Організаційна структура оперативно-рятувальної служби включає: центральний орган управління – Державна служба України з надзвичайних ситуацій (ДСНС). Територіальні органи управління – обласні, районні та міські управління ДСНС. Оперативно-рятувальні підрозділи – спеціалізовані підрозділи, що безпосередньо виконують завдання з ліквідації надзвичайних ситуацій.

3. Основні функції управління: Згідно з вищезазначеними нормативними актами, управління оперативно-рятувальними підрозділами включає: планування заходів цивільного захисту – розробка оперативних планів і сценаріїв реагування. Організація роботи підрозділів – формування оперативних груп, розподіл ресурсів та координація між службами. Координація і взаємодія – забезпечення ефективної комунікації між підрозділами, органами місцевого самоврядування та іншими структурами. Контроль та моніторинг – постійне спостереження за станом виконання завдань та ефективністю роботи.

4. Порядок дій під час надзвичайних ситуацій: Відповідно до Статуту дій у надзвичайних ситуаціях, порядок дій передбачає: Отримання сигналу про подію – збір інформації про загрозу. Оцінка ситуації – аналіз масштабів та наслідків надзвичайної ситуації. Прийняття рішення – визначення тактики ліквідації загрози. Здійснення оперативно-рятувальних заходів – безпосереднє виконання рятувальних робіт. Контроль за виконанням завдань – забезпечення належного виконання рішень.

5. Забезпечення оперативно-рятувальних підрозділів: Згідно з нормативно-правовими актами, забезпечення підрозділів включає: матеріально-технічне забезпечення – спеціальна техніка, обладнання, засоби зв'язку. Засоби індивідуального захисту – екіпірування для особового складу. Логістична підтримка – організація транспорту, забезпечення харчування та медичного обслуговування.

6. Підготовка та підвищення кваліфікації персоналу: Відповідно до Положення та Статуту, підготовка персоналу передбачає: проведення регулярних навчань і тренувань. Організація курсів підвищення кваліфікації. Розробка методичних матеріалів і програм навчання.

Організація управління оперативно-рятувальними підрозділами в Україні ґрунтується на чітко визначених нормативно-правових засадах. Виконання вимог Кодексу цивільного захисту, Положення та Статутів забезпечує ефективну діяльність служб у надзвичайних ситуаціях, сприяє збереженню життя та здоров'я населення, а також мінімізації наслідків надзвичайних ситуацій.